

**Česká školní inspekce
Inspektorát v kraji Vysočina**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Č. j. ČŠIJ-673/10-J

Název kontrolované osoby: Základní škola a mateřská škola Brtnice,
příspěvková organizace

Sídlo: Školní 725, 588 32 Brtnice

IČO: 75 023 512

Identifikátor: 600 117 090

Právní forma: příspěvková organizace

Zastoupená: Mgr. Blankou Čerklovou, ředitelkou školy

Zřizovatel: město Brtnice

Místo inspekční činnosti: Školní 697 a Školní 725, Brtnice

Termín inspekční činnosti: 9., 13. a 14. prosinec 2010

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání dětí a žáků, o činnosti školy, sledování a hodnocení efektivnosti vzdělávací soustavy.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou a mateřskou školou podle § 174 odst. 2 písm. a), b) školského zákona. Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů; zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnícká osoba vykonává činnost úplné základní školy, školní družiny, mateřské školy, školní jídelny a školní jídelny-výdejny v souladu s rozhodnutím o zařazení v rejstříku škol a školských zařízení.

Mateřská škola v Brtnici má pro 98 dětí 4 třídy s celodenním provozem. Další třída s 15 dětmi je umístěna v obci Střížov. Vzdělávání v této třídě nebylo předmětem inspekčního hodnocení. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (ŠVP PV) platný pro všechny třídy má motivační názvem „Šťastné a spokojené dítě“.

Předškolní vzdělávání bylo ve třídách v Brtnici poskytováno přibližně dva roky v provizorních podmínkách budov s několika pavilony. Z důvodu několika havárií a následných oprav byla různě omezována prostorová kapacita s možností ohrožení bezpečnosti dětí. Děti se stravují ve školní jídelně-výdejně.

K 30. září 2010 vzdělávala základní škola 232 žáků v deseti třídách. V 1., 2., 6. a 7. ročníku se vzdělávání uskutečňuje podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Ukaž, co umíš“, v 3., 4., 8. a 9. ročníku podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání s motivačním názvem „Učím se být moudrým“ a v 5. ročníku podle vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2, včetně všech změn a doplňků.

Zájmové vzdělávání je realizováno podle Školního vzdělávacího programu pro školní družinu ve dvou odděleních. Stravování žáků je zajištěno ve školní jídelně.

Pro výuku v základní škole jsou využívány dvě vzájemně propojené budovy s kmenovými třídami a odbornými učebnami, dvěma tělocvičnami a dvěma sportovními hřišti.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání zatím nejsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy. V programu pro předškolní vzdělávání jsou nedostatky zejména v charakteristice, organizaci vzdělávání, identifikačních údajích a evaluačním systému. U programů pro základní vzdělávání je třeba doplnit části vzdělávacích obsahů vyučovacích předmětů. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání nebyl předmětem inspekčního hodnocení.

Mateřská škola

Předškolní vzdělávání v mateřské škole v Brtnici je realizováno podle čtyř třídních vzdělávacích programů. Vzdělávací nabídka je rozčleněna do jednotlivých integrovaných bloků, které mají měsíční intervaly a učitelky je následně jednou týdně aktualizují. Zaměření bloků je dostatečně široké, pro děti srozumitelné a prakticky využitelné. Věcný obsah těchto bloků podporuje vytváření základních funkčních gramotností jednotlivých dětí. Inspekčními hospitacemi a studiem obsahu třídních knih, hodnocením portfolií dětí i učitelek a na základě informací z internetových stránek školy Česká školní inspekce zjistila, že stále i příležitostné aktivity se většinou uskutečňují v souladu s ŠVP PV. Zařazování diferencovaných aktivit pro některé děti nekoresponduje s integrovaným pojetím plánování v třídních vzdělávacích programech.

Mateřská škola zajišťuje preventivní logopedickou péči a sledování individuálních potřeb dětí v součinnosti s výchovnou poradkyní. Nabízí hru na zobcovou flétnu, pracovní, výtvarné, literární, hudebně taneční a pohybové aktivity. Součástí nabídky vzdělávání jsou témata k zajištění environmentálního vzdělávání, ekologie, zdraví a zdravého životního

stylu. V rámci přípravy k budoucímu osvojování komunikace v cizím jazyce zajistila mateřská škola seznamování dětí se základy anglického jazyka. Organizuje poznávací vycházky a výlety, slavnosti za účasti rodičů a veřejnosti. Děti se zúčastňují divadelních představení, výstav, besed a prohlídek významných budov ve městě. V posledním školním roce se podařilo zajistit několik zdařilých činností společných pro žáky druhého stupně základní školy s dětmi mateřské školy. Aktivitu zaměřené zejména na environmentální vzdělávání a pracovní činnosti podporovaly vznik nových vztahů dítěte ke starším žákům či dalším dospělým a byly prostředím pro kultivování a obohacování jejich vzájemné komunikace. Následná prezentace na internetových stránkách obohatila tyto aktivity o další pozitivní prvek, a to informování rodičů a veřejnosti o životě školy jako celku.

Průběžné hodnocení úspěšnosti dětí a vzdělávacích výsledků bylo formulováno učitelkami zejména bezprostředně v průběhu denních aktivit. Děti prokazovaly dobré dovednosti a návyky ve většině vzdělávacích oblastí. Jejich výrobky byly často instalovány v prostorách mateřské školy a poskytovaly rodičům informaci o výsledcích předškolního vzdělávání v oblasti rozvoje grafomotoriky, výtvarných a pracovních dovedností dětí.

Základní škola

V zájmu zohledňování vzdělávacích potřeb jednotlivců škola zajišťuje a vyhodnocuje individuální potřeby žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Deset z nich se vzdělává podle individuálních vzdělávacích plánů. Ve spolupráci výchovné poradkyně s ostatními pedagogy, s rodiči a poradenskými zařízeními je žákům poskytována pomoc v otázkách týkajících se vzdělávání s cílem předcházení jejich neúspěšnosti ve vzdělávacím procesu. Jsou zohledňovány jejich potřeby s možností vnitřní diferenciací výuky a vytváření vhodného pracovního prostředí. Na prvním stupni zajišťuje individuální přístup asistentka pedagoga, dyslektická asistentka a na druhém stupni je potřebným žákům věnován individuální přístup ze strany pedagogů. Přínosnou se jeví pravidelná spolupráce s pedagogicko-psychologickou poradnou na sociometrickém šetření „Práce se třídou“ týkající se 6. ročníku, která napomáhá k usnadnění přechodu žáků na druhý stupeň.

Výchovná poradkyně je zároveň kariéřním poradcem, individuálními konzultacemi zajišťuje poradenskou pomoc žákům a jejich zákonným zástupcům v oblasti profesní orientace a společenského uplatnění.

V rámci primární prevence vede škola žáky k zdravému životnímu stylu, podporuje jejich odmítavé postoje k nežádoucím jevům a nabízí mimoškolní aktivity. Metodik prevence koordinuje realizaci školních besed a projektů v těsné spolupráci s výchovnou poradkyní a ostatními pedagogy.

Postupně utvářená dlouhodobá koncepce základní školy klade důraz na vytvoření kladného vztahu k celoživotnímu vzdělávání mimo jiné tvorbou příznivé školní atmosféry. Záměry komunitní školy mají být podporovány zapojením do života města. Škola chce vést žáky k zdravému životnímu stylu, oceňování kulturních hodnot, sebepoznání a pružnému přizpůsobování změnám, k ochraně životního prostředí a k respektování druhých.

Těmto záměrům odpovídá nově sestavený učební plán. Disponibilní hodiny jsou mimo jiné využity pro nabídku různorodých volitelných předmětů. Nadání a zájmy žáků jsou rozvíjeny v zájmových útvarech.

Ve všech navštívených hodinách používali vyučující promyšleně připravená zadání samostatných prací pro jednotlivce i skupiny žáků, s reálně stanovenými cíli. Toto zaměření na cíl však občas vedlo k tomu, že úvodní motivace byla zaměněna za pouhé oznámení plánu pro dnešní hodinu. Zadání úkolů byla sdělována s důrazem na správné pochopení, v průběhu nebyli žáci rušeni dodatečným vysvětlováním. Pracovali samostatně, aktivně se zapojovali do různých činností. Pro kontrolu a hodnocení splněných úkolů byla

využívána jen omezená škála nástrojů. To vedlo k nepříliš vysokému tempu práce a neposkytovalo prostor pro obsahovou diferenciaci a účinnou práci s chybou. Méně pozornosti bylo věnováno závěrečnému shrnutí učiva a hodnocení včetně sebehodnocení. Cílevědomě a úspěšně byla podporována příznivá pracovní atmosféra. Všichni žáci se vydrželi soustředit po celou dobu výuky, cítili se bezpečně, neobávali se odpovídat nebo žádat o vysvětlení. Příkladný byl kultivovaný a jazykově správný projev vyučujících.

Přirozeně byly podporovány různé prvky funkčních gramotností. Matematická a informační gramotnost byla rozvíjena s důrazem na přesný a logický postup řešení. K budování přírodovědné gramotnosti přispělo zaměření na praktické poznávání a jednoznačné formulace. Z důrazu, který vyučující kladli na správné pochopení textu, bylo zřejmé, že si uvědomují význam čtenářské gramotnosti. Rozvoji funkčních gramotností přispívají dále práce na různých projektech, např. Vánoční dílny, pravidelně pořádané exkurze, návštěvy divadel, spolupráce s místní knihovnou a další akce.

Vyučující se spolu s vedením školy systematicky zabývají hodnocením výsledků žáků. Pro jejich zjišťování jsou využívány zejména interní nástroje v podobě srovnávacích písemných prací. Velmi přínosné jsou příprava a obhajoba absolventských prací žáků devátého ročníku. K získávání zpětné vazby rovněž přispívá posouzení výsledků přijímacích řízení a úspěšnost žáků v olympiádách a soutěžích. Žáci školy se dlouhodobě umísťují na předních místech sportovních soutěžích v rámci okresu a kraje.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Finanční prostředky ze státního rozpočtu pokryly v hodnoceném roce 81 % celkových ročních neinvestičních nákladů. Kromě dotace na přímé náklady na vzdělávání, účelových dotací a příspěvku na provoz od zřizovatele, obdržela škola příspěvek na keramickou pec od sdružení rodičů a menší sponzorské dary od učitelů školy.

Projekt „Zateplení základní školy“, který byl realizován v posledních třech letech, byl financován z větší části ze strukturálních fondů a ze Státního fondu životního prostředí. Celková hodnota projektu činila asi 28 milionů korun.

Mateřská škola

Z organizační struktury příspěvkové organizace jednoznačně nevyplývají kompetence pracovníků na jednotlivých stupních řízení. Předložené vnitřní normy mateřské školy často neodrážejí legislativní změny od vzniku právního subjektu v roce 2003. Provozní řád neupravuje podmínky vzniklé různými opravami budovy, změny probíhají operativně. Pro naplňování ŠVP PV je zcela nedostatečný vnitřní i vnější informační systém. Kontrolní systém není funkční. Prostorové podmínky mateřské školy v Brtnici vyžadují složitou organizaci všech činností v průběhu dne a kladou vysoké nároky na učitelky v oblasti zajištění bezpečnosti dětí. Používaný počítač je zastaralý a bez připojení k internetu. Učitelky mají k technickému vybavení, které by mohly používat pro přípravu na výuku, komplikovaný přístup. Třídy počítačovou technikou pro vzdělávání dětí vybaveny nejsou. Spotřební materiál pro činnosti naplánované podle ŠVP PV a třídních vzdělávacích programů je zajišťován v omezeném množství.

Všechny učitelky splňují odbornou kvalifikaci. Úroveň dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků má sestupnou tendenci. Výjimkou jsou učitelky, které v posledních letech získaly vysokoškolské vzdělání nebo které se věnují samostudiu ve vlastním režimu. Všechny tyto okolnosti nepříznivě ovlivňují pracovní a školní klima mateřské školy v Brtnici.

Základní škola

Dlouhodobé cíle deklarované v koncepčních záměrech vycházejí z analýzy dosaženého stavu. Přispívá k tomu i přehledně a komplexně formulované vlastní hodnocení školy. Ve vedené dokumentaci bylo zjištěno několik dílčích nedostatků, část z nich byla odstraněna již v průběhu inspekční činnosti.

V minulém období nedocházelo k rovnoměrné obnově materiálně technických podmínek výuky v základní škole. Zatím jen v několika třídách byl vyměněn nábytek. Většina učeben je vybavena staršími a občas poškozenými žákovskými lavicemi a židlemi, které neumožňují výškové nastavení. V době inspekční činnosti nebyly uzpůsobeny postavy některých žáků. Rušivě působilo jen částečně funkční osvětlení v několika místnostech. Zpráva z kontroly krajské hygienické stanice upozorňuje mimo jiné na nedostatky v prostorách záchodů druhého stupně a špatný stav podlahové krytiny. Pozitivní je, že vyučující vedou žáky k tomu, aby se sami podíleli na postupném zlepšování vzhledu chodeb a tříd.

Rekonstrukce pláště budovy školy včetně výměny oken, která proběhla v rámci již zmíněného projektu, výrazně zkvalitnila školní prostory. Výše uvedené nedostatky však zatím přetrvávají.

V době konání inspekční činnosti nesplňovali kvalifikační předpoklady v základní škole čtyři pedagogové. Při své práci využívají zejména praxí získané metodické zkušenosti. Vedení školy podporuje odborný růst zaměstnanců dalším vzděláváním pedagogických pracovníků na základě potřeb realizace ŠVP ZV, organizačních, finančních možností a dostupné aktuální nabídky. Dva pedagogové dokončili studium pro výkon specializovaných činností prevence sociálně patologických jevů a pro funkci koordinátora tvorby a realizace ŠVP.

Škola dodržuje podmínky k přijímání žáků podle příslušných právních předpisů. V dostatečném časovém předstihu a standardním způsobem informuje rodičovskou veřejnost o své vzdělávací nabídce, o způsobu přijímání k základnímu vzdělávání a službách, které poskytuje.

Zákonní zástupci žáků jsou pravidelně informováni o činnosti, volnočasových aktivitách a plánovaných akcích. Informační systém pro rodiče je funkční, k vzájemné výměně informací jsou využívány třídní schůzky, individuální konzultace. Dalšími partnery jsou školská rada, zřizovatel a místní organizace. Účinná je spolupráce s poradenskými zařízeními. Škola pořádá kulturní akce pro rodičovskou veřejnost.

Závěry, celkové hodnocení školy

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Škola systematicky umožňuje rovnost přístupu ke vzdělání. Oba školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání vyžadují doplnění. K odstranění těchto nedostatků byla stanovena lhůta. Vzdělávací nabídka používaných programů však uvedeným rámcovým programům odpovídá a je dětem v mateřské škole i žákům v základní škole dostupná.

Materiální podmínky výuky nejsou optimální. Situace v oblasti materiálních podmínek v mateřské škole, organizování předškolního vzdělávání a provozu mateřské školy vyžaduje řešení.

V základní škole jsou dílčí rezervy v uplatnění takových vzdělávacích strategií, které by zvýšily celkovou účinnost výuky. Velmi přínosná je práce v oblasti výchovného poradenství. Vyučující působí jednotně, promýšlejí své formy práce. Daří se jim uvědoměle budovat vstřícnou pracovní atmosféru.

Česká školní inspekce hodnotí stav v mateřské škole jako rizikový, který vyžaduje nápravu. Činnost základní školy je hodnocena jako standardní.

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 4 školského zákona ve lhůtě do 30 dnů od seznámení s inspekční zprávou požaduje zaslání oznámení o přijetí opatření k odstranění zjištěných nedostatků. Oznámení zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v kraji Vysočina, Mgr. Miroslav Pospíšil, Zborovská 3, 586 01 Jihlava.

Česká školní inspekce v souladu s § 11 písm. f) zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě do 30. června 2011 požaduje podání písemné zprávy o odstranění zjištěných nedostatků. Zprávu zašlete na výše uvedenou adresu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Inspektorát v kraji Vysočina, Mgr. Miroslav Pospíšil, Zborovská 3, 586 01 Jihlava.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v České školní inspekci, Inspektorátu v kraji Vysočina.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

Mgr. Marie Nováková, školní inspektorka

Marie Nováková v. r.

Mgr. Eva Šimečková, školní inspektorka

Eva Šimečková v. r.

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

Hana Vejvodová v. r.

V Jihlavě dne 28. prosince 2010

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

(razítko)

Mgr. Blanka Čerklová, ředitelka školy

Mgr. Blanka Čerklová v. r.

V Brtnici dne 6. 1. 2011

Připomínky ředitele školy

Připomínky nebyly podány.

Příloha

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Zřizovací listina Základní školy a mateřské školy Brtnice, příspěvkové organizace, ze dne 9. 3. 2006
2. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení, ze dne 12. 11. 2010
3. Jmenování do funkce ředitelky základní školy, ze dne 18. 3. 2009
4. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Učit se být moudrým“ zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV LMP, platný od 1. 9. 2007
5. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Ukaž, co umíš!“ zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV LMP, platný od 1. 9. 2009
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „Šťastné a spokojené dítě“, platný od 1. 9. 2009
7. Vlastní hodnocení mateřské školy, školní rok 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
8. Vlastní hodnocení školy, ze dne 1. 9. 2010
9. Program práce ZŠ na školní rok 2010 – 2011
10. Školní řád, platný od 1. 9. 2009
11. Plán dalšího vzdělávání pracovníků školy, školní rok 2010/2011
12. Evidence dětí a žáků (školní matrika) ve školním roce 2010/2011
13. Záznamy z jednání pedagogické rady ve školním roce 2008/2009, 2009/2010, 2010/2011
14. Výroční zprávy o činnosti školy, školní rok 2007/2008, 2008/2009, 2009/2010
15. Protokol o kontrolním zjištění Krajské hygienické stanice kraje Vysočina se sídlem v Jihlavě, ze dne 22. 9. 2009
16. Minimální preventivní program na školní rok 2010/2011
17. Potvrzení školské rady o projednávaných dokumentech
18. Personální dokumentace pedagogických pracovníků školy ve školním roce 2010/2011
19. Doklady o přijímání dětí a žáků pro školní rok 2010/2011
20. Kniha úrazů a záznamy o úrazech ve školním roce 2010/2011
21. Třídní knihy tříd základní školy a mateřské školy ve školním roce 2010/2011
22. Rozvrhy vyučovacích hodin ve školním roce 2010/2011
23. Vzorek žákovských knížek
24. Přehledy docházky dětí ve školním roce 2010/2011
25. Portfolia učitelek a dětí mateřské školy
26. Ukázky absolventských prací, školní rok 2009/2010
27. Internetové stránky školy
28. Statistické výkazy ke dni konání inspekční činnosti
29. Podklady k přiděleným dotacím
30. Přidělení a vyúčtování finančních prostředků
31. Výroční zpráva o hospodaření školy rok 2009, ze dne 10. 2. 2010
32. Hlavní kniha za rok 2009
33. Výkaz zisku a ztráty za rok 2009

Příloha

Zpracoval

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Miroslav Pospíšil v. r.

V Jihlavě dne 28. prosince 2010

Převzal

Mgr. Blanka Čerklová, ředitelka školy

Blanka Čerklová v. r.

V Brtnici dne 6. 1. 2011